آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۲۱۴
شنبه
۱۴۰۰•۱۱•۰۲
۱۹ جمادی الثانی ۱۴۴۳ / ۲۲ ژانویه ۲۰۲۲

سرمقاله

نکاتی درباره روابط ایران با چین و روسیه

صادق زیباکلام
استاد دانشگاه

بزرگ‌ترین ایراد گذاردن همه تخم‌مرغ‌های سیاست خارجی ایران در سبد روسیه و چین، آن است که کل این سبد در گرو روابط روسیه و چین با آمریکاست. حاجت به گفتن نیست که اگر روابط روسیه و چین با آمریکا و غرب روابطی صمیمانه باشد یا حتی روابطی عادی و به دور از تنش باشد این برای ایران مطلوب نخواهد بود. سیاست خارجی همگرایی با روسیه و چین صرفا زمانی می‌تواند اثر بخش باشد که روابط میان چین و روسیه با غربی‌ها روابطی تیره و تار و تنش آلود باشد. مثل روابطی که در دوران ترامپ به‌واسطه مسائل اقتصادی با چین بود. یا اگر فی‌المثل روس‌ها به اوکراین حمله کنند و روابط میان غرب و روسیه تیره و تار شود آن موقع ایران می‌تواند بر سرمایه‌گذاری روی روسیه حساب کند. این سیاست خارجی که ما باید نذر کنیم که میان روسیه و چین با غرب و آمریکا روابط تیره و تار باشد واقعا سیاستی مبهم است. هیچ کشوری در دنیا سیاست خارجی و منافع ملی خودش را گره نمی‌زند روی اینکه روابط قدرت‌های بزرگ با یکدیگر چگونه باشد. اگر روابط چین و روسیه با غرب و آمریکا روابطی گرم و صمیمانه باشد آیا مسکو و پکن حاضر هستند که منافع اقتصادی خود را فدای ایران نمایند؟ طبیعی است که پاسخ این سوال منفی است و بنابر این ایران باید همواره در اضطراب و نگرانی باشد که مبادا چین و روسیه به غرب و آمریکا نزدیک شوند. می‌توان پرسید که این چه سیاست خارجی است که موفقیت آن در گرو تیرگی روابط میان ابرقدرت‌هاست. چرا ایران باید از نظر سیاست خارجی در جایی قرار بگیرد که در حقیقت منافع ملی‌اش گره بخورد و در گرو روابط تیره و تار میان روسیه و چین با غرب باشد. آیا این سیاست درست است؟ به علاوه در رابطه با هر دو کشور یعنی هم روسیه و هم چین همه می‌دانیم که روس‌ها روابطی بسیار گرم و صمیمانه‌ای با اسرائیل دارند. همه می‌دانیم که چین روابط گرم و صمیمانه اقتصادی در حقیقت با عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس دارد. سوال اینجاست که آیا روسیه حاضر است که روابط گرم و صمیمانه خود با اسرائیل را فدای ما نماید؟ آیا چین حاضر است مصالح و منافع اقتصادی خودش در حاشیه خلیج‌فارس را فدای سر روابط مستحکمش با ایران کند؟ اینها پرسش‌هایی است که به نظر می‌رسد در حقیقت چندان مایل نیستند که در افکار عمومی مطرح شود.

یادداشت

دو برداشت از رفتار مجلس در قبال وزرا

اشرف بروجردی
فعال سیاسی اصلاح‌طلب

روابط میان دولت و مجلس و رویکرد مجلس در قبال دولت و وزرا را از دو زاویه می‌توان نگاه و به بحث نشست. نخست اینکه با توجه به شرایط معیشتی مردم و برخی عملکردهای ناموفق وزرای اقتصادی دولت این برخوردها و رفتن به سمت استیضاح از سوی نمایندگان می‌تواند یک نوع سوپاپ اطمینان باشد که مردم آرامش بگیرند و فکر کنند که عده‌ای در مجلس به فکر آنها هستند و در مدیریت کشور حضور دارند. لذا می‌توان اینگونه برداشت کرد که این نوع تعاملات و موضع‌گیری که مجلس علیه دولت دارد چندان واقعی نیست. این می‌تواند صرفا یک رویکرد و انگاره باشد که ما فکر کنیم که شرایطی را تجربه می‌کنیم که مجلس و دولت هماهنگ و همسو هستند و نشانه‌های بسیاری در زمینه تعاملاتی که بین این دو قوه وجود دارد موجود است. اما در عمل می‌بینیم که سر و صدایی بلند می‌شود که مجلس اظهار می‌کند دولت ناتوان است و به سمت استیضاح وزرا می‌رود. مجلس می‌خواهد به نحوی رضایت و حمایت مردم را با این نوع رویکرد که ماهم پشت شما هستیم به‌دست آورد. وجه دیگر نیز این است که واقعا میان مجلس و دولت اختلاف نظر وجود دارد که باید دید سرچشمه این اختلاف از کجاست. به نظر می‌رسد سرچشمه این اختلافات ناشی از ناکارآمدی مدیران اجرایی است که تجربه کافی نداشتند و امروز در مناصبی قرار گرفتند که بدون لحاظ کردن و برخورداری از تجربه کاری متصدی تصمیم‌گیری در حوزه‌های مختلفی شدند که بر جامعه تاثیر مستقیم می‌گذارد که همین باعث شده جامعه نتواند تغییر و تحولی را شاهد باشد. از جمله خود نمایندگان نیز همین رویکرد را پیدا کردند که با مردم همراهی کنند. لذا سعی می‌کنند که آن مساله را بازتاب داده و بازگو کنند و به سمت و سویی بروند که در ازای این اعتراضات، سوالات و تعاملات با قوه مجریه امتیاز یا پوئنی دریافت کنند. با این تفاسیر به نظر می‌رسد که شکل اول بیشتر مفهوم و معنا دارد، چرا که ما دولت و مجلس را از یک نوع مدل می‌بینیم و چندان تفاوتی ندارند. در آینده هم قاعدتا اگر قرار است که تحولی در جامعه رخ دهد این تحول باید به کارگیری ظرفیت‌هایی باشد که خارج از دولت و مجلس است و نیروهای کارآمد بیرون از این دو نهاد می‌توانند این تصمیمات را بگیرند اما صدایشان به جایی نمی‌رسد و شنونده ندارند. در نتیجه هر چقدر هم تلاش کنند که به دولت و مجلس تفهیم کنند که اگر قرار است تحولی را شاهد باشیم باید تغییراتی از این دست در حوزه اقتصاد، سیاست خارجی و تعامل با مردم به کار گرفته شود، این رویه را باید شاهد باشیم تا اینکه بتوانیم در آینده تحولی را مشاهده کنیم و جامعه به سمت آن تحول و تغییرات حرکت کند. موفقیت دولت می‌تواند موفقیت نظام باشد و عدم تواناییش می‌تواند فاصله‌ای را میان حاکمیت و ملت به وجود آورد.

ویژه

دیدار در مسکو بیانیه مشترک نداشت؟!

تلویزیون و رسانه های مبلغ و وابسته به دولت، و تریبون های نماز جمعه در این دو روز، سنگ تمام گذاشتند، اما هیچکدام نپرسیدند، که آیا آداب و پروتکل های چنین سفرهای سیاسی چیست؟ این سفر دو روزه، که قاعدتا باید مسائل مهمی در مذاکره دو جانبه مطرح شده باشد، چرا انتشار بیانیه مشترک نداشت؟! همچنین، بر خلاف عرف دیپلماتیک، چرا در پایان چنین دیدار سیاسی، کنفرانس مشترک مطبوعاتی برگزار نشد و رسانه ها در جریان مواضع طرفین و دستاوردهای این سفر، قرار نگرفتند؟! سفری که همه دستگاه‌ها و تریبون‌های تبلیغاتی برای آن بسیج شد، ارزش صدور یک بیانیه مشترک و یک کنفرانس مشترک مطبوعاتی نداشت؟!

رئیس جمهور:

ایران در رسیدن به توافـــــق جدی است

ما از حقوق ملت خود کوتاه نمی آییم

مقدمات نهایی شدن سند جامع همکاری‌های ایران و روسیه فراهم شده است

آرمان ملی: رئیس‌جمهور که طی سفری ۲ روزه به روسیه سفر کرده بود روز پنجشنبه در دومای روسیه سخنرانی کرد و با فعالان اقتصادی روسیه، ایرانیان مقیم روسیه و رئیس شورای مسلمانان روسیه دیدار و گفت‌وگو کرد. رئیس‌جمهور گفت: روسیه از تمدن و فرهنگ ارزشمندی برخوردار است و ظرفیت‌های بسیاری در دو کشور ایران و روسیه برای توسعه همکاری‌ها وجود دارد. علاوه بر منافع مشترک دشمنان مشترکی هم داریم که رشد و پیشرفت در منطقه را نمی‌خواهند اما ما باید رشد و توسعه را به حدی برسانیم که دیگران نتوانند برای تحقق اهداف سیاسی و فرهنگی خود در این منطقه نفوذ کنند. وی همچنین پس از بازگشت از روسیه به کرمان رفت و در جمع سیل‌زدگان حضور یافت و سخنرانی کرد.

اهم اظهارات سید ابراهیم رئیسی از این قرار است:

امروزه خوشبختانه، افق‌های بسیار روشنی برای همکاری‌های دو کشور در سطوح دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی مشاهده می‌شود. تقویت روابط ایران و روسیه در قالب‌های دوجانبه و چندجانبه موجب رونق اقتصاد دو ملت و تقویت امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی می‌شود. ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری فراوان و مکمل دو کشور، در کنار قدرت و اثرگذاری هر یک از دو کشور ما در مناطق جغرافیایی خود، می‌تواند همگرایی بین مناطق را تقویت کند. جمهوری اسلامی ایران به دنبال تعامل حداکثری با همه کشورهای جهان، به‌خصوص کشورهای همسایه و هم‌پیمان خود است. هدف و مبنای این همکاری و تعامل، منافع متقابل ملت‌ها و شکل‌دهی فزاینده به یک جامعه‌ی جهانی متمدن است. این مسیر، از طریق همکاری کشورهای مستقل و صاحب فرهنگ‌های متعالی و توجه به اصول عدالت، اخلاق و معنویت، قابل تحقق است.

تحریم ملت‌ها، یکی از شکل‌های رایج سلطه‌گری جدید است، و مقابله با آن نیازمندِ همکاریِ کشورهایِ مستقل و پاسخ دسته‌جمعی است؛ درِ غیر اینصورت، تحریم به بهانه‌های مختلف گریبان همه کشورها، حتی متحدین آمریکا را نیز خواهد گرفت. آمریکا ادعا می‌کند که تحریم، به علت فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران است. همه می‌دانند این فعالیت‌ها، قانونی و تحت نظارتِ مستمرِ آژانس بین‌المللی انرژیِ اتمی است. اما واقعیت آن است که در ادوار مختلف تاریخی پیشرفت ایران، هر زمان ملت ما پرچم ملی‌گرایی، استقلال‌خواهی، یا توسعه علمی را برافراشته است، با تحریم و فشار دشمنان ملت ایران مواجه شده است.

سیاست جمهوری اسلامی ایران طبق فتوای رهبر معظم انقلاب اسلامی، آن است که ما به دنبال سلاح اتمی نیستیم و این سلاح در استراتژی دفاعی ما هیچ جایگاهی ندارد. آمریکا به دنبال مقابله با حقوق ملت ماست. فلسفه ما نیز روشن است: ما از حقوق ملت خود کوتاه نمی‌آییم. آن‌هایی که شعار می‌دهند آمریکا برگشته است هنوز به تعهدات خود در توافق هسته‌ای برنگشته‌اند. ما به چیزی کمتر از حقوق خود رضایت نمی‌دهیم. جمهوری اسلامی ایران در رسیدن به توافق جدی است، اگر طرف‌های مقابل بر رفعِ واقعی و موثر تحریم‌ها جدی باشند.

سیاست تعامل حداکثری جمهوری اسلامی ایران با دولت‌های مستقل، اصالت دارد و فارغ از تحولات محیط بین‌الملل، تداوم خواهد یافت. جمهوری اسلامی ایران فاتح دو میدان جنگ علیه تروریسم و کارزار فشار حداکثری اقتصادی است. در عین حال، جمهوری اسلامی ایران از ظرفیت‌های اقتصادی گسترده، به‌خصوص در عرصه‌های انرژی، تجارت، کشاورزی، صنعت و فناوری برخوردار است که زمینه‌ساز همکاری‌های سودمند برای هر تعامل دو یا چندجانبه با کشورهای مختلف است. در همین راستا، توافق‌های اساسی بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه صورت گرفت که موجب جهش چشمگیر روابط اقتصادی دوجانبه به نفع رفاه دو ملت، و همکاری‌های موثر منطقه‌ای به نفع صلح و ثبات ملت‌ها در مناطق مختلف خواهد شد.

در دیدار با رئیس‌جمهور روسیه به مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی پرداختیم و بنده و آقای پوتین هم‌نظر بودیم که باید از ظرفیت‌های همکاری ایران و روسیه بهتر استفاده کرد، کریدور شمال به جنوب فعال شود و مشکلات پیش پای فعالان اقتصادی رفع شود. رئیس‌جمهور با تأکید بر لزوم تحول در تبادلات اقتصادی، گفت: برای حل مشکل نظام پولی و بانکی بین ایران و روسیه بانک‌های مرکزی جمهوری اسلامی ایران و روسیه می‌توانند توافق کنند که بانک‌های ایران و روسیه در هر دو کشور فعال شوند تا فعالان اقتصادی با سهولت مبادلات پولی و مالی خود را انجام دهند. مواضع روسای جمهور ایران و روسیه نزدیک و دارای اشتراکات فراوان است و مقدمات نهایی شدن سند جامع همکاری‌های ایران و روسیه فراهم شده است.

باید تولید و صادرات قابل پیش بینی باشد و صادرکنندگان و تولیدکنندگان بتوانند با پیش بینی در این حوزه فعالیت کنند. ریسک پذیری درست است اما تا حدودی باید اقتصاد نیز قابل پیش بینی باشد تا فعالان این حوزه هم دچار خسارات نشوند. برخی از اقدامات برای اصلاح نظام اقتصادی در آغاز راه است که برخی از آنها خود را در بودجه ۱۴۰۱ نشان خواهد داد. رئیس‌جمهور روسیه هم گفت که سهم ایران در بازار این کشور حتما می‌تواند ارتقا پیدا کند. آمارها نشان می‌دهد به همت بازرگانان و تجار کشورمان و مسئولان، صادرات افزایش یافته است. مردان و زنان بزرگ ایرانی در حوزه‌های علم و فرهنگ و هنر و همچنین عرصه مقاومت در مقابل دشمن تاریخ‌ساز شدند که می‌توان به آنها افتخار کرد.

ما چهره‌هایی در کشور داریم که زمانه‌ساز و تاریخ‌ساز شدند. در جلسه با رئیس‌جمهور روسیه گفتم که اگر بخواهیم قهرمان مبارزه با تروریسم را به دنیا معرفی کنیم آن فرد قهرمان شهید حاج‌قاسم سلیمانی است. سیاست ما سیاست متوازن با نگاه به همه دنیا است، اراده ایران و روسیه فعال سازی ظرفیت‌های هر دو کشور است.

مباحث مطرح شده در سفر به روسیه راستای تحقق اهداف کلان سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران یعنی تعامل حداکثری با کشورهای جهان و به ویژه کشورهای همسو و هم‌پیمان با ایران بود. در این سفر توافق اساسی برای گسترش روابط همه جانبه و پایدار و سودمند بین دو کشور به دست آمد. همچنین وزیر نفت کشورمان توافقات خوبی با مسئولین انرژی روسیه در حوزه توسعه میادین نفت و گاز داشت. در حوزه مسائل تجاری بر رفع موانع تجاری و جهش تجارت بین دو کشور توافق شد. در حال حاضر سطح تعاملات تجاری بین دو کشور قابل قبول نیست، لذا دو کشور توافق کردند در گام اول تعاملات تجاری فیمابین را به ۱۰ میلیارد دلار در سال افزایش دهند.

ادامه صفحه ۶

روند مذاکرات وین به روایت «آرمان ملی»

آمریکا، توپ را به زمین ایران انداخت

کاخ سفید: احیای برجام به موضع ایران بستگی دارد **تاکید وزیر خارجه آمریکا و صدراعظم آلمان بر ضرورت احیای برجام**

آرمان ملی: تحرکات برجامی در کشورهای مذاکره کننده با ایران تعطیل نشده و تاکید دارند موضع ایران معیار تداوم مذاکرات است مانند سخنگوی کاخ سفید در یک کنفرانس خبری به سوالی درباره اظهارات اخیر رئیس‌جمهور آمریکا درباره احیای برجام پاسخ داد. جن ساکی سخنگوی کاخ سفید در یک کنفرانس خبری در پاسخ به سوالی درباره اظهارات اخیر جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا درباره مذاکرات وین مبنی بر اینکه دلیل خوش‌بینی موجود در اظهارات او چه بوده است و آیا آمریکا برنامه دارد تضمینی را که ایران برای عدم تکرار خروج یک‌جانبه از برجام از واشنگتن می‌خواهد، ارائه دهد، گفت: فکر می‌کنم بستگی به این دارد که ایران چه چیزی را می‌خواهد پای میز مذاکرات بیاورد. بنابراین، رئیس‌جمهور بر این عقیده است که دیپلماسی اولین و بهترین انتخاب است. ساکی با گفتن اینکه در دور هشتم مذاکرات وین قرار داریم و «باید دید چه می‌شود»، گفت: او [رئیس‌جمهور] همچنین هفته‌های پیش از تیمش خواست طیفی از گزینه‌ها را آماده کنند. او در ادامه با انتقاد از تصمیم دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا برای خروج از برجام در سال ۲۰۱۸، ادعایی علیه برنامه هسته‌ای ایران مطرح کرد و گفت: اگرچه یک سری واقعیت‌هایی هم وجود دارد، آنچه اکنون شاهدش هستیم به خاطر تصمیم رئیس‌جمهور قبلی برای خروج از توافق هسته‌ای ایران است، و این یعنی ایران به تولید مواد شکافت‌پذیر مورد نیازش نزدیک‌تر شده است. ما حالا نسبت به زمانی که در توافق بودیم، از شفافیت برخوردار نیستیم و [نسبت به برنامه هسته‌ای ایران] دید مثبتی نداریم. حملات بیشتری هم در سراسر جهان علیه متحدان و شرکایمان انجام گرفته است. آنچه اکنون شاهدش هستیم به خاطر تصمیم رئیس‌جمهور قبلی برای خروج از توافق هسته‌ای ایران است. سخنگوی کاخ سفید افزود: تیم او [دونالد ترامپ] آن موقع وعده داده بودند، توافق قوی‌تری انجام خواهند داد و این اتفاقات نخواهند افتاد. این حقیقت نداشت. گفتنی است اظهارات ساکی در پی این مطرح می‌شود که رئیس‌جمهور آمریکا در نشست خبری خود در نخستین سالگرد انتخابش به این عنوان، گفت «هنوز وقت ترک گفت‌وگوهای مربوط به برنامه هسته‌ای ایران در وین نیست و این مذاکرات پیشرفت‌هایی داشته است.» جو بایدن در این کنفرانس خبری که در کاخ سفید برگزار شد، گفت: کشورهایی که در کنار آمریکا با ایران مذاکره می‌کنند، توافق نظر دارند. نماینده روسیه در وین هم از دیدار شرکای برجام با آمریکا بدون حضور ایران برای بررسی روند مذاکرات وین خبر داد. میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین در صفحه توییترش نوشت: شرکای برجام (بدون ایران) و آمریکا برای ارزیابی وضعیت امور مذاکرات وین دیدار کردند. اولیانوف در ادامه نوشت: همکاران غربی همان طور که به طور علنی هم این کار را کرده‌اند، بر ضرورت نهایی‌سازی مذاکرات در اسرع وقت تاکید کردند. روسیه هم این ضرورت را احساس می‌کند اما مخالف ضرب‌الاجل‌های ساختگی است. اظهارات اولیانوف در پی این مطرح می‌شود که دور هشتم مذاکرات وین در دی ماه آغاز شد و از چند هفته گذشته تا کنون ادامه‌دار بوده است. وزرای امور خارجه برجام و سه کشور اروپایی برجام روز گذشته دیدار کرده و بر ضرورت بازگشت به اجرای کامل برجام تاکید کرده بودند. تاکید بر فوریت و ضرورت احیای برجام، همچنین در دیدار دیروز وزیر امور خارجه آمریکا با اولاف شولتز، صدراعظم آلمان نیز مورد تاکید قرار گرفته بود.

دیدار مذاکره‌کننده ارشد ایران و انریکه مورا

همچنین مذاکره‌کننده ارشد ایران در مذاکرات وین با انریکه مورا هماهنگ‌کننده مذاکرات در هتل کوبورگ وین دیدار کرد. میخائیل اولیانوف نماینده روسیه در این باره در صفحه توئیترش نوشت: همکاران غربی همان طور که به طور علنی هم این کار را کرده‌اند، بر ضرورت نهایی‌سازی مذاکرات در اسرع وقت تاکید کرند. روسیه هم این ضرورت را احساس می‌کند اما مخالف ضرب‌الاجل‌های ساختگی است. همچنین دیداری میان نماینده روسیه و مذاکره‌کننده ارشد آمریکا در وین پیرامون مسائل باقی‌مانده در مذاکرات وین انجام شد. دور هشتم مذاکرات وین که از دی ماه آغاز شده بود همچنان ادامه دارد. طرفین مذاکرات از جمله دولت آمریکا که به طور غیرمستقیم و از طریق هیات‌های دیگر کشورها با ایران در وین مذاکره می‌کند، گفته‌اند پیشرفت‌هایی در مذاکرات وین انجام شده است.

تاکید بر ضرورت احیای برجام

وزارت امور خارجه آمریکا در بیانیه‌ای از دیدار وزیر امور خارجه این کشور با صدراعظم آلمان خبر داد و اشاره کرد که موضوع احیای برجام از موضوعاتی بوده است که آن دو درباره‌اش گفت‌وگو کرده‌اند. ند پرایس سخنگوی وزارت خارجه این کشور در بیانیه‌ای از دیدار آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه این کشور و اولاف شولتز صدراعظم آلمان در برلین خبر داد و با اشاره به دیگر محورهای گفت‌وگوی آن‌ها، نوشت: آن دو بر ضرورت رسیدن به تفاهمی بر سر بازگشتی دوجانبه به اجرای کامل برجام [توافق هسته‌ای]، پیش از آنکه دریچه [دیپلماسی] برای انجام دادن این کار بسته شود، تاکید کردند. به گزارش ایسنا، دیدار و گفت‌وگوی وزیر امور خارجه آمریکا و صدراعظم آلمان پیرامون احیای برجام در حالی است که دور هشتم مذاکرات وین در جریان است. بلینکن همچنین روز گذشته، با وزرای امور خارجه کشورهای اروپایی عضو برجام دیدار داشته است. رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و رئیس هیات مذاکره کننده آمریکایی در وین روز پنج‌شنبه در توییتی در این باره نوشت نوشت: آنتونی بلینکن با ژان ایو لودریان، آنالنا بِربوک و جیمز کلورلی درخصوص ضرورت بازگشت به اجرای کامل برجام توافق کرد. زمان کمی باقی مانده تا تفاهمی حاصل و اجرا شود پیش از آنکه پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران جلوی این فرصت را بگیرد. ند پرایس نیز در توییتی با اشاره به دیدار بلینکن با همتایان اروپایی‌اش عنوان کرد: «ضرورت بازگشت متقابل به برجام» یکی از محورهای گفت‌وگوی این مقامات ارشد غربی بوده است.

«آرمان ملی» روند کنار گذاشتن استادان دانشگاه را بررسی می کند

اخراج اساتید، این بار محمد فاضلی؛ - مبادا خجالت بکشید!

عبدالناصر همتی: آقای رئیسی مقابل اینگونه اقدامات بایستد **محمد فاضلی: انتظار دیگری داشتید؟**

آرمان ملی - حمید شجاعی: تسویه دانشگاه‌ها از اساتید برجسته همچنان ادامه دارد و گویا قرار است این رویکرد همچنان ادامه یابد و دانشگاه‌ها از حضور این اساتید در حوزه‌های مختلف خالی بماند. در این راستا پس از آنکه طی سال‌های گذشته و حتی تا کنون شاهد پروژه پاکسازی و یکسان سازی دانشگاه آزاد اسلامی از اساتید کلید خورد روند تغییرات نشان می‌دهد که گویا این رویه پس از دانشگاه آزاد در دانشگاه‌های دولتی نیز باب شده است و باید هر از چندی شاهد تصفیه، اخراج یا به معنای آکادمیک آن عدم نیاز دانشگاه‌ها به اساتید صاحب فکر، اندیشه و برجسته باشیم. پس از آنکه طی یکی دو سال گذشته فاطمه هاشمی فرزند ارشد مرحوم آیت‌ا... هاشمی از واحد تهران جنوب دانشگاه آزاد اسلامی کنار گذاشته و به عبارتی اخراج شد. چندی بعد صادق زیباکلام استاد برجسته و عضو هیأت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات از این واحد دانشگاهی برکنار و اخراج شد تا رویه تعدیل اساتید دگراندیش رنگ و بوی جدی‌تری به خود بگیرد. کما اینکه امسال نیز طی چند ماه اخیر اتفاقی مشابه رخ داد و طی آن دکتر بیژن عبدالکریمی استاد برجسته فلسفه دانشگاه آزاد واحد تهران شمال کنار گذاشته و اخراج شد. هر چند که با فشار رسانه‌ها ریاست عالیه دانشگاه آزاد دستور بازگشت به کار دکتر عبدالکریمی را داد. این در حالی است که در یکی دو ماه گذشته نیز مهدی مطهرنیا آینده پژوه سیاسی و اجتماعی و استاد برجسته علوم سیاسی دانشگاه آزاد واحد قم نیز بنا بر همین رویکردهای تسویه‌ای و سیاسی از این دانشگاه کنار گذاشته شده است. نکته اینجاست که دانشگاه مکانی علمی و آکادمیک است و کاری به مباحث سیاسی، جناحی و حزبی ندارد که بخواهند برخی اساتید را به جهت دگراندیشی یا گرایش به دیگر تفکرها و جریان‌ها از دانشگاه اخراج کنند. هر چند که اساتید دانشگاه گرایشی سیاسی ندارند و اگر هم داشته باشند آن را در امور تدریس و دانشگاه دخالت نمی‌دهند. حتما باید دیگر اساتید کنار گذاشته شده نیز مانند ماجرای دکتر عبدالکریمی اعتراض کرده و با فشار افکار عمومی و رسانه‌ها به دانشگاه بازگردند؟ آنچه مسلم است اینکه اساسا اگر بخواهیم همه را تسویه کنیم و گفتمان مختلف نباشند گفتمان دولت نیز شنیده نخواهد شد و از وجود تضارب آرا و عقاید است که شکوفایی به‌وجود می‌آید.

احراج؛ این بار نوبت فاضلی

روز گذشته بود که خبری منتشر شد که چندان خوشایند نبود و بازهم دانشگاه‌های کشور از یک استاد برجسته محروم شدند. خبری که با وجود رویکردهای اخیر وزارت علوم و دانشگاه آزاد چندان بعید هم به نظر نمی‌رسید. اینکه دکتر محمد فاضلی استاد دانشگاه شهید بهشتی از این دانشگاه اخراج شد. اصل ماجرا این است که دانشگاه شهید بهشتی، حکمی مبنی بر عدم نیاز به محمد فاضلی، استاد جامعه‌شناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی این دانشکده صادر کرده که این حکم به معنی اخراج وی از دانشگاه تلقی می‌شود. فاضلی در سال‌های گذشته رئیس سابق مرکز امور اجتماعی منابع آب و انرژی و در سال‌های ۹۲ تا ۹۶ معاون پژوهشی مرکز بررسی‌های استراتژیک و مدیر شبکه مطالعات سیاست‌گذاری عمومی بوده است و طی ماه‌های اخیر نیز مدیریت پادکست دغدغه ایران را بر عهده داشت. استادی توانمند و برجسته که صرفا به جهت بیان دیدگاه‌ها و بیان مشکلات جامعه از کار کنار گذاشته شده است. امیر ناظمی معاون سابق وزیر ارتباطات در اینستاگرام با انتقاد از این اقدام نوشته است: «اگر در این دوره وزارت علوم یک سیاست داشته باشد نامش «سیاست اخراج» است و وزیر علوم هم در بهترین حالت دربانی است که راه خروج را نشان می‌دهد. پیامد سیاست اخراج «پادگانی سازی دانشگاه» است، تا کسی مبادا فکر کند، مبادا سخن بگوید.

در هم ریختن نیروی انسانی

عبدالناصر همتی رئیس سابق بانک مرکزی با انتقاد از اخراج دکتر محمد فاضلی از دانشگاه شهید بهشتی اظهار کرد: تسویه اساتید به دلایل سیاسی یعنی درهم ریختن ساختار نیروی انسانی کشور. همتی در توئیتی در این باره نوشت: تسویه اساتید از دانشگاه‌ها به‌دلایل سیاسی می‌تواند نشانه تصمیم برای درهم‌ریختن ساختار نیروی انسانی کشور باشد. اخراج دکتر محمد فاضلی از دانشگاه بهشتی تاسف بار است. امیدوارم آقای رئیسی و همسرشان به‌عنوان عضو کمیته جذب این دانشگاه جلوی اینگونه اقدامات بایستند.

واکنش فاضلی

پس از آنکه خبری مبنی بر اخراج دکتر محمد فاضلی استاد جامعه شناسی دانشگاه شهید بهشتی از این دانشگاه منتشر شد خود دکتر فاضلی به این اتفاق واکنش نشان داد و در توئیتی نوشت: یکی از بدترین لحظات در تاریخ هر ملتی می‌تواند لحظه یا دوره‌ای باشد که در آن دیگر هیچ کاری، هر قدر که دور از عقل سلیم و انتظار عامه مردم باشد، تعجب بر انگیز نباشد. لحظه‌ای که در مقابل تعجب از هر کار ناشایستی، خلق‌ا... بگویند: تو غیر از این انتظار داشتی؟

باید برای رفع مشکلات مردم تلاش کرد

وزیر اطلاعات گفت: دشمن در افغانستان، عراق، سوریه و... وارد شده و فتنه‌ای مثل داعش را راه انداخت تا به ایران آسیب برساند و تمام امکانات و توانمندی‌های خود را بسیج کرده‌اند تا فشار حداکثری را وارد نمایند. حجت‌الاسلام والمسلمین خطیب افزود: امروز، «دشمنی دشمن» و «فتنه‌گری فتنه‌گران داخلی» دست‌به‌دست هم داده تا برای مردم هزینه‌هایی را ایجاد کنند؛ امّا با راهبری‌های مقام معظم رهبری تلاش‌های نیروهای نظامی، انتظامی و اطلاعاتی و اقتدار ایران اسلامی، موقعیتی برای کشور فراهم شده که در منطقه و دنیا بی‌نظیر است. خطیب ابراز داشت: یکی از مؤلفه‌های قدرت ایرانی، مردم ما هستند اما مطالبه‌گر هم هستند و باید برای رفع مشکلات آنان تلاش کرد. وی خاطرنشان کرد: امروز افتخار ما این است که نیروهای مسلح ما دارای اقتداری هستند که این اقتدار، حرف اول را در منطقه زده و کسی نمی‌تواند گوشه چشمی نسبت به این سرزمین داشته باشد. بعد از جنگ جهانی دوم کسی جرأت اقدام علیه منافع آمریکا را نداشت؛ اما ایران هیمنه را شکست.

کارت یارانه؛ کالا جایگزین پول نقد می‌شود؟

یک نماینده مجلس گفت: تاکید مجلس بر این است که دولت حتما باید در مقابل حذف ارز ترجیحی، یارانه حمایت از معیشت مردم را در نظر بگیرد. این کار را نیز باید به صورت کارت یارانه‌ای انجام دهد نه به صورت یارانه نقدی. این بدین معنا است که مردم می‌توانند با استفاده از کارتی که در اختیار آنها قرار می‌گیرد، کالاهایی که توسط سازمان برنامه و بودجه مشخص می‌شود، به قیمت مصوب خریداری کنند. حجت‌الاسلام میرتاج‌الدینی تاکید کرد: دولت باید به گونه‌ای مدیریت کند که کالاها به صورت گسترده در سطح جامعه وجود داشته باشد. فروشگاه‌ها نیز با توجه به اینکه این کارت در اختیار مردم قرار دارد، باید تخفیفات لازم را ارائه کنند. این مسئله طرح مجلس است که پیگیری می‌شود و نظر دولت نیز به این طرح نزدیک است. دولت در لایحه ۱۷۲ هزار میلیارد تومان برای این مسئله در نظر گرفته است که از این رقم ۱۰۶ هزار میلیارد تومان برای دارو و گندم و ۶۶ هزار میلیارد تومان نیز برای نهاده‌های دامی است.

مردم محرم دانسته شوند

دبیر کل حزب اسلامی کار گفت: فروکاستن مذاکرات به اراده و مطالبه یک جناح سیاسی و سپس تبدیل آن به تخاصم و بازی‌های سیاسی منافع ملی را در آستانه یک بحران بزرگ قرار می‌دهد. چنانچه در سال‌های گذشته شاهد آن بودیم. حسین کمالی تصریح کرد: اگر بخواهیم در این فصل جدید از مذاکرات به مفهوم منافع ملی توجه ویژه‌ای داشته باشیم باید اصل مذاکره و تفاهم به شرط رعایت اصول اولیه منافع ملی و محرم دانستن آحاد مردم از متن مذاکرات و توافقات باید مورد پذیرش همه جناح‌های سیاسی کشور و کارشناسان و اندیشمندان قرار گیرد. وی معتقد است: به‌رغم آنکه اکثر مردم، کارشناسان، تجار، تولیدکنندگان، فعالین سیاسی و اجتماعی و مسئولان ارشد کشور به اهمیت حل بحران هسته‌ای برای تحقق منافع ملی توجه دارند اما هنوز برجام موضوع جدال و تخاصم سیاسی درون کشور است. برای تأمین همه اصول مصرح قانون اساسی و نیز حفظ و توسعه منافع ملی گروه‌ها و جناح‌های سیاسی در کنار حاکمیت و دولت مستقر به اصل حفظ و تامین منافع ملی پایبند باشند.

خبر

لزوم تحکیم روابط با آسیایی‌ها

امام جمعه موقت تهران با اشاره به سفر رئیس‌جمهور به روسیه و همزمانی آن با رزمایش مرکب دریایی ایران، روسیه و چین، گفت: این رویدادها پیام‌آور تحولات مهمی در آینده منطقه و جهان است. از نظر بسیاری از کارشناسان هزاره سوم متعلق به قاره آسیا است. قاره آسیا با داشتن بیش‌ترین جمعیت از یک ویژگی مهم برخوردار است زیرا نقش جمعیت در تحولات آینده بسیار مهم است. سازمان ملل پیش بینی کرده است که در آینده جمعیت مسلمانان از سایر ادیان پیشی می‌گیرد. حجت‌الاسلام ابوترابی فرد افزود: از سوی دیگر آسیا مهد تولد ادیان الهی بوده است و از همین‌رو این قاره را به عنوان مهد اخلاق و معنویت می‌شناسند. امروز قاره آسیا به عنوان قطب تولید کننده انرژی در جهان جایگاه تعیین کننده‌ای دارد. سهم آسیا در تولید ناخالص داخلی دنیا بر مبنای برابری قدرت خرید در سال ۲۰۰۰ میلادی برابر با ۳۲ درصد بوده است که این میزان در سال ۲۰۱۷ به ۴۲ درصد افزایش پیاده کرده است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۴۰ از مرز ۵۲ درصد نیز فراتر رود. در حوزه مصرف برای اقتصاد نیز آسیا در سال ۲۰۱۷، ۲۷ درصد از سهم مصرف جهانی را به خود اختصاص داده است و پیش بینی می‌شود تا ۲۰۴۰ این میزان به ۴۰ درصد افزایش یابد.

آثار برجام در سفره‌های مردم

نایب‌رئیس مجلس اظهار کرد: ویژگی ممتاز بودجه سال آینده عدم وابستگی منابع درآمدی کشور به موضوع برجام است هر چند که در صورت تحقق برجام آثار آن در سفره‌های مردم نمایان خواهد شد ولی به هیچ وجه اقتصاد کشور با برجام در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ گره نخورده است. علی نیکزاد در مورد افزایش حقوق کارکنان در لایحه بودجه تصریح کرد: دولت باید متوسط افزایش حقوق را از ۱۰ درصد تا ۳۰